

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/182/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8212207621
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8212207621.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Straku a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35697270, proti žalovanému: H. D., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XXXX/XX, XXX XX L., prechodne N. H. J. XX, XXX XX F., o zaplatenie 284,66 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 3C/128/2013-63 zo dňa 01.07.2014 takto

rozhodol:

1. Potvrdzuje sa rozsudok v časti, v ktorej bol žalovaný zaviazaný uhradiť žalobcovi sumu 245,16 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 245,16 Eur od 28.01.2011 do zaplatenia.
2. V prevyšujúcej časti sa rozsudok zrušuje a v rozsahu zrušenia sa vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom pre uznanie Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 284,66 € s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 284,66 € od 28.1.2011 do zaplatenia a trovy konania vo výške 17,- €, a všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.
2. V odôvodnení uviedol, že predmetom konania je zaplatenie istiny vo výške 284,66 € ako dlžných súm za telekomunikačné služby, ktoré poskytol odporcovi navrhovateľ Orange Slovensko, a.s.. Táto suma pozostáva z neuhradených faktúr za telekomunikačné služby za obdobie od 21.8.2010 do 21.11.2010. Predmetom sú aj úroky z omeškania a trovy konania, ktoré si navrhovateľ taktiež uplatňuje.
3. Medzi navrhovateľom a odporcom vznikol záväzkový vzťah uzavretím Zmluvy č. L zo dňa 11.8.2003 a č. C zo dňa 1.10.2007, ktorých neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky. Na základe týchto zmlúv navrhovateľ poskytol odporcovi telekomunikačné služby a odporca sa zaviazal uhradiť navrhovateľovi cenu za poskytnuté služby. Z tohto záväzkového vzťahu vznikla povinnosť navrhovateľovi poskytnúť odporcovi telekomunikačné služby, čo aj urobil a odporcovi povinnosť uhradiť sumu uvedenú vo faktúrach. Na základe priložených listinných dôkazov je zrejmé, že odporca si svoje povinnosti nesplnil a dlžnú sumu vo výške 284,66 € za poskytnuté telekomunikačné služby navrhovateľovi neuhradil.
4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 odsek 1 v spojení s § 151 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku.
5. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že dlžnú čiastku nemôže zaplatiť, nakoľko je bez práce, finančných prostriedkov. Poberá polovičný invalidný dôchodok

vo výške 180 Eur, z čoho uhradza výživné na maloletého syna 70 Eur. Žiada o nový splátkový kalendár, o odpustenie resp. zníženie úrokov z dlžnej sumy, prehodnotenie súdneho rozhodnutia.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že trvá na úhrade úrokov, súhlasí, aby bolo žalovanému povolené splácať dlžnú sumu v splátkach. Po vyhlásení prvoinštančného rozsudku neviduje žiadnu, ani len čiastočnú úhradu pohľadávky.

7. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd vyzval strany sporu na prípadné vyjadrenia sa k odlišnému právnomu posúdeniu veci, keďže v doterajšom konaní nebolo aplikované ust. § 52 ods. 1, 52 ods. 2 a 3, § 53 ods. 1, § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007, , § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 23a ods. 1 a 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa.

8. Strany sporu na predmetnú výzvu odvolacieho súdu nereagovali.

9. Podľa § 99 ods. 1 veta prvá zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie (ďalej len O.s.p.), ak to povaha vecí pripúšťa, môžu účastníci skončiť konanie súdnym zmierom.

Podľa § 99 ods. 2 O.s.p. súd rozhodne o tom, či zmier schvaľuje; neschváli ho, ak je v rozpore s právnymi predpismi. V takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa § 153a ods. 1 O.s.p. ak počas konania žalovaný uzná pred súdom nárok uplatnený žalobou alebo jeho základ alebo ak sa žalobca vzdá pred súdom svojho nároku, súd rozhodne rozsudkom na základe uznania alebo vzdania sa nároku.

Podľa § 153a ods. 3 O.s.p. rozsudkom na základe uznania alebo vzdania sa nároku nemožno rozhodnúť spor, ktorý účastníci nemôžu skončiť súdnym zmierom.

Podľa § 153b ods. 5 písm. d) O.s.p. rozsudkom pre zmeškanie nemožno rozhodnúť v spore, v ktorom sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a odporcom je spotrebiteľ, ak zmluva obsahuje neprijateľné podmienky.

10. Podľa § 172 ods. 9 O.s.p. ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a odporcom je spotrebiteľ, súd nevydá platobný rozkaz, ak zmluva obsahuje neprijateľné podmienky.

11. V predmetnom konaní súd prvej inštancie rozhodol vo veci rozsudkom pre uznanie. Z ust. § 153a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 99 ods. 1 a 2 O.s.p. nie je možné jednoznačne vyvodiť, ktorý spor nemožno rozhodnúť rozsudkom pre uznanie, vychádzajúc však z ust. § 153b ods. 5 písm. d) a § 172 ods. 9 O.s.p. má odvolací súd za to, že medzi takéto spory je potrebné zaradiť tie, v ktorých si žalobca uplatňuje práva v rozpore s právnou úpravou zameranou na ochranu spotrebiteľa.

12. Odvolací súd konštatuje, že v prípade spotrebiteľských sporov nie je uznanie dlhu žalovaným - spotrebiteľom pred súdom skutočnosťou, ktorá by pozbavovala súd povinnosti preskúmať spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je právnym základom uplatneného nároku z toho hľadiska, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Priečilo by sa zásade spravodlivosti, ak by v konaní pasívni spotrebiteľa boli zvýhodňovaní voči spotrebiteľom, ktorí dlh pred súdom uznajú, a to častokrát len z obavy, že v opačnom prípade im nebude umožnené uhradiť dlh v splátkach, z dôvodu neinformovanosti, neznalosti svojich práv, pocitu bezmocnosti voči dodávateľovi, ktorý je v konaní právne zastúpený a pod.. Súdu z ust. § 299 ods. 2 CSP v spojení s § 298 CSP (s účinnosťou do 30.06.2016 § 172 ods. 9, § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.) a § 53a OZ vyplýva povinnosť v spotrebiteľských sporoch skúmať ne/prijateľnosť zmluvných podmienok. Doposiaľ judikatúra Súdneho dvora podporila ex offio súdnu kontrolu neprijateľných zmluvných podmienok v akomkoľvek súdnom konaní, vrátane insolvenčného [porov. C-377/14].

13. Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného do 30.11.2003, typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

14. Podľa § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, typová zmluva nesmie obsahovať:
a) neprímerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä 1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku alebo poskytnutie služby

na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby, 2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu;
b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

15. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007 (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

16. Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 31.10.2008 každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka⁹) <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2007-250/znenie-20070701>> alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

18. Zmluvný vzťah medzi stranami sporu bol založený zmluvou o pripojení zo dňa 11.08.2003. Niet pochýb o tom, že uvedená zmluva má formulárový charakter a žalovaný jej obsah nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť. Žalobca pri jej uzatváraní a plnení konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a žalovaný ako osoba, nekonajúca v rámci predmetu svojej obchodnej či inej podnikateľskej činnosti, teda ako spotrebiteľ. Dňa 01.10.2007 žalobca a žalovaný uzavreli ďalšiu zmluvu o pripojení, ktorá má taktiež formulárový charakter. S ohľadom na uvedené skutočnosti a vyššie citované zákonné ustanovenia je zrejmé, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným je založený na formulárovej zmluve.

19. Žalovaný sa domáhal preskúmania rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom je zrejmé, že žalobou si žalobca voči žalovanému uplatňuje nárok na zaplatenie dlhu, ktorého právnym základom je spotrebiteľská zmluva. Odvolanie proti rozsudku je preto s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti prípustné (§ 202 ods. 1 O.s.p.) a odvolací súd ho meritórne prejednal.

20. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 až § 381 v spojení s § 470 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania.

21. Odvolací súd konštatuje, že faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 10.09.2010 bola žalovanému vyúčtovaná suma 29,07 Eur.

Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 10.09.2010 bola žalovanému vyúčtovaná suma vo výške 76,76 Eur.

Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 05.10.2010 bola žalovanému vyúčtovaná suma 17,49 Eur.

Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 05.10.2010 bola žalovanému vyúčtovaná suma 83,87 Eur.

Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 04.11.2010 bola žalovanému vyúčtovaná suma 1,33 Eur za upomienku.

Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 04.11.2010 bola žalovanému vyúčtovaná suma 11,06 Eur.

Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 04.11.2010 bola žalovanému vyúčtovaná suma 67,18 Eur.

Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 05.12.2010 bola žalovanému vyúčtovaná suma 3,95 Eur.

Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 05.12.2010 bola žalovanému vyúčtovaná suma 3,95 eur.

22. Listom zo dňa 13.01.2011 označeným ako „pokus o pokonávku“ žalobca vyzval žalovaného na úhradu nezaplatených faktúr v celkovej výške 294,66 Eur s tým, že predmetnú sumu má uhradiť do 27.01.2011. Výzva na úhradu bola žalovanému doručená dňa 26.01.2011 (č.l. 12 spisu). V zmysle vyjadrenia žalobcu, žalovaný na výzvu reagoval čiastočnou úhradou dlhu vo výške 10 Eur. Žalobca si

preto žalobou uplatnil nárok na zaplatenie sumy 284,66 Eur s úrokom z omeškania od 28.01.2011 do zaplatenia.

23. Odvolací súd konštatuje, že žaloba je dôvodná čo do zaplatenia sumy vyúčtovanej faktúrou č. XXXXXXXXXXXX - 17,49 Eur, č. XXXXXXXXXXXX - 83,87 Eur, č. XXXXXXXXXXXX - 1,33 Eur, č. XXXXXXXXXXXX - 11,06 eur, č. XXXXXXXXXXXX - 67,18 Eur, č. XXXXXXXXXXXX - 3,95 Eur, č. XXXXXXXXXXXX - 3,95 Eur, v časti sumy 9,32 Eur vyúčtovanej faktúrou č. XXXXXXXXXXXX a v časti sumy 57,01 Eur vyúčtovanej faktúrou č. XXXXXXXXXXXX. Predmetné sumy boli žalovanému vyúčtované za služby poskytnuté žalobcom (hovorné, cena za SMS, poplatok za mesačný paušál, náklady za zaslanie upomienky a odpojenie). Po zohľadnení úhrady žalovaného vo výške 10 eur pred podaním žaloby tak nárok žalobcu činí 245,16 Eur. Žalovaný je so zaplatením sumy 245,16 Eur v omeškaní odo dňa 28.01.2011 (deň nasledujúci po dni splatnosti uvedenom v pokuse o pokonávku - 27.01.2011), preto žalobcovi zároveň vznikol nárok na zaplatenie úrokov z omeškania zo sumy 245,16 Eur počnúc dňom 28.01.2011 do zaplatenia v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Výška úroku z omeškania - 9 % ročne vyplýva z ust. § 3 ods. 1 v spojení s § 10a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. (základná sadzba ECB platná k 28.01.2011, t.j. prvému dňu omeškania vo výške 1 %, zvýšená o 8 percentuálnych bodov).

24. Za daného stavu odvolací súd rozsudok v časti, v ktorej bol žalovaný zaviazaný uhradiť žalobcovi sumu 245,16 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 245,16 Eur od 28.01.2011 do zaplatenia ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

25. Pokiaľ ide o žiadosť žalovaného splácať dlh v splátkach, tejto odvolací súd nevyhovel vzhľadom na výšku dlhu a časové obdobie od podania žaloby do rozhodovania odvolacieho súdu, počas ktorého si žalovaný mohol zabezpečiť finančné prostriedky na úhradu predmetného dlhu.

26. Súdny dvor rozhodol, že možnosť súdu skúmať ex offio nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný zároveň na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, teda zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou, a na príspevanie k splneniu cieľa stanoveného v jej článku 7, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok prispievajúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, bod 28, Cofidis, C-473/00, Zb. s. I-10875, bod 32).

27. Táto možnosť priznaná súdu bola posúdená ako nevyhnutná pre to, aby bola pre spotrebiteľa zabezpečená účinná ochrana, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo toho, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, bod 26, ako aj Cofidis, bod 33).

28. Súd prvej inštancie neskúmal obsah zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným z hľadiska existencie neprijateľných podmienok. Odvolací súd konštatuje, že faktúrami č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX si žalobca voči žalovanému okrem iného uplatnil aj poplatok za znovupripojenie po omeškaní platby vo výške 19,75 Eur (16,59 Eur + 19 % DPH). S ohľadom na výšku uvedeného poplatku vyvstávajú pochybnosti, aké všetky zložky dané náklady spojené so znovupripojením obsahujú a či je možné, aby uvedená výška korešpondovala s reálnymi nákladmi, ktoré dodávateľovi v súvislosti s úkonom -znovupripojením vznikajú. Vyhodnocovať zmluvnú podmienku je nutné v kontexte znenia ostatného obsahu zmluvy, okrem iného je potrebné prihliadať na okolnosti, za ktorých môže dôjsť k prerušeniu poskytovania služby zo strany dodávateľa. Znenie Všeobecných podmienok žalobcu nasvedčuje tomu, že dodávateľ bol oprávnený prerušiť poskytovanie služby už deň po dátume splatnosti ceny za poskytnuté služby (čl. 5 bod 5.1 písm. cb) S ohľadom na vyššie uvedené bolo nutné, aby súd podrobil predmetnú zmluvnú podmienku prieskumu z hľadiska jej ne/prijateľnosti. Za stavu, ak by súd dospel k záveru o jej neprijateľnosti, žalobca nárok na plnenie z takejto zmluvnej podmienky nemá.

29. V tomto smere odvolací súd dáva do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 18Co/109/2011 zo dňa 21.11.2012, v zmysle ktorého: „Odvolací súd zastáva názor, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je

neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar.vl. 87/1995 Zz.). Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch).“

30. Poplatok za vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovo-knižnej forme je v rozpore s ratio legis právnej úpravy, keďže spotrebiteľ by mal znášať iba skutočné náklady za kvitanciu a nie aj poplatok za jej vystavenie (rozhodnutie Vrchného krajinárskeho súdu v Brandenbursku (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06).

31. Za daného stavu odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozsudok v časti, v ktorej bol žalovaný zaviazaný uhradiť žalobcovi sumu prevyšujúcu 245,16 Eur s príslušenstvom a v súvisiacom výroku o trovách konania zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

32. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie posúdiť dôvodnosť žaloby v časti o zaplatenie sumy 39,50 Eur s príslušenstvom vo vyššie naznačených intenciách. V prípade vyhodnotenia sporného poplatku ako neprijateľného súd prvej inštancie uvedie vo výroku celé znenie ustanovenia zmluvy o tomto poplatku [§ 298 ods. 2 C.s.p.]. Súd bude konať aj so Združením na ochranu spotrebiteľa [porov. uznesenie NS 6 Cdo/181/2015].

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).